

SFS 2000:798

Utkom från trycket
den 7 november 2000

Lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension;

utfärdad den 26 oktober 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1998:702) om garantipension

dels att nuvarande 2–5 kap. skall betecknas 3–6 kap. samt nuvarande 2 kap. 1 § och 3 kap. 1 § skall betecknas 3 kap. 1 a § och 4 kap. 1 a §,

dels att rubrikerna till nya 3 och 4 kap. skall ha följande lydelse,

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 4 § och 6 kap. 2 § samt punkterna 3 och 4 i övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 2 kap., av följande lydelse,

dels att det skall införas sju nya paragrafer, 3 kap. 1 §, 4 kap. 1 §, 5 kap. 3 § och 6 kap. 4–7 §§, av följande lydelse.

1 kap.

1 § Garantipension för personer födda år 1937 eller tidigare utges enligt vad som anges i 2 kap. som kompensation för bortfall av folkpension i form av ålderspension, pensionstillskott och särskilt grundavdrag för folkpensionärer vid inkomsttaxering.

Garantipension för personer födda år 1938 eller senare är beroende av försäkringstid och utges till den som saknar inkomstgrundad ålderspension eller vars inkomstgrundade ålderspension inte överstiger ett visst högsta belopp.

2 kap. Uttag och beräkning av garantipension för den som är född år 1937 eller tidigare

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller endast den som är född år 1937 eller tidigare.

2 § Garantipension utges till den som är berättigad till folkpension i form av ålderspension vid utgången av år 2002.

3 § Uttag av garantipension får begränsas till att avse tre fjärdedelar, hälften eller en fjärdedel av hel pension. Om den pensionsberättigade också har rätt till tilläggspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålders-

¹ Prop. 1999/2000:127, bet. 2000/01:SfU3, rskr. 2000/01:10.

pension utges garantipension endast om och till den del han eller hon gör uttag av sådan pension för samma tid.

4 § Som underlag för beräkning av den pensionsberättigades årliga garantipension enligt 11–16 §§ skall ett beräkningsunderlag användas. I underlaget skall det i förekommande fall ingå

1. tilläggspension enligt 6 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension för samma år efter samordning enligt 12 kap. 10 § samma lag,
2. svensk tjänstepension,
3. änkepension enligt lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn eller lagen (2000:462) om införande av nämnda lag,
4. ålders-, efterlevande- och förtidspension enligt utländsk lagstiftning samt utländsk tjänstepension,
5. ett belopp motsvarande den folkpension i form av ålderspension som enligt äldre bestämmelser skulle ha utgetts till den pensionsberättigade, till den del denna pension inte motsvaras av tilläggspension,
6. ett belopp motsvarande det pensionstillskott som skulle ha utgetts till den pensionsberättigade enligt lagen (1969:205) om pensionstillskott och punkten 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (1998:705) om ändring i nämnda lag, allt i bestämmelsernas lydelse före den 1 januari 2003, och
7. andra förmåner som är att anse som folkpension i form av ålderspension.

5 § Den tilläggspension som ingår i beräkningsunderlaget enligt 4 § skall alltid uppgå till minst vad den pensionsberättigade skulle ha haft rätt till i form av tilläggspension enligt 6 kap. 2 § 2 lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, om den delen av tilläggspensionen i stället för att följsamhetsindexeras enligt 6 kap. 4 § samma lag hade beräknats med tillämpning av det för det aktuella året gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Har tilläggspensionen samordnats enligt 12 kap. 10 § lagen om inkomstgrundad ålderspension, skall bestämmelserna i första stycket inte tillämpas.

6 § Med tjänstepension enligt 4 § 2 och 4 avses dels pension som betalas ut på grund av sådan tjänstepensionsförsäkring som avses i 58 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229), dels pension som betalas ut på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring.

Tjänstepension skall i underlaget enligt 4 § ingå med ett belopp som motsvarar den årliga pensionen beräknad efter den tjänstepension som avser december månad föregående år. Upphör eller tillkommer därefter en tjänstepension, skall beräkningsunderlagets belopp för tjänstepension justeras på motsvarande sätt. Detsamma gäller om en tjänstepension ändras på grund av att en annan beräkningsgrund skall tillämpas.

7 § Beloppet motsvarande folkpension enligt 4 § 5 skall beräknas enligt 5 och 6 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring, punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1998:704) om ändring i nämnda lag samt punkterna 3, 4, 6 och 7 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1277) om ändring i samma lag, allt i bestämmelsernas lydelse före den 1 januari 2003. Till grund för beräkningen skall ligga den bosättningsstid samt de år

med pensionspoäng och därmed likställda år som skall tillgodoräknas för tid före den 1 januari 2003.

SFS 2000:798

8 § När det belopp för pensionstillskott som ingår i beräkningsunderlaget enligt 4 § 6 beräknas, skall sådan avräkning enligt 3 § första stycket lagen (1969:205) om pensionstillskott som görs för tilläggspension i form av ålderspension göras för tilläggspension enligt 6 kap. 2 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Därvid skall tilläggspensionen först minskas med det belopp som den pensionsberättigade skulle ha haft rätt till i tilläggspension enligt 6 kap. 2 § 2 sistnämnda lag, om den delen av tilläggspensionen i stället för att följsamhetsindexeras enligt 6 kap. 4 § samma lag hade beräknats med tillämpning av det för det aktuella året gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Sådan avräkning som anges i första stycket skall göras för tilläggspension före samordning enligt 12 kap. 10 § lagen om inkomstgrundad ålderspension.

9 § Har samordning gjorts enligt 12 kap. 10 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, skall beräkningsunderlaget enligt 4 § uppgå minst till vad som enligt äldre bestämmelser skulle ha utgetts i folkpension och pensionstillskott före avräkning för tilläggspension. Vid beräkningen tillämpas de bestämmelser som anges i 4 § 6 och 7 §.

10 § Garantipension skall beräknas enligt 11–14 §§ om beräkningsunderlaget enligt 4 § överstiger 0,24 gånger prisbasbeloppet men inte överstiger 3,093 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift eller 2,772 gånger prisbasbeloppet för den som är gift. I annat fall skall garantipensionen beräknas enligt 15 §.

11 § Om beräkningsunderlaget enligt 4 § överstiger 0,24 gånger prisbasbeloppet men understiger 1,3 gånger prisbasbeloppet, skall beräkningsunderlaget multipliceras med 1,513 och därefter minskas med 0,112 gånger prisbasbeloppet.

Uppgår beräkningsunderlaget enligt 4 § till minst 1,3 gånger prisbasbeloppet men understiger det 1,52 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift eller 1,354 gånger prisbasbeloppet för den som är gift skall beräkningsunderlaget multipliceras med 1,427.

12 § För den som är ogift och vars beräkningsunderlag enligt 4 § uppgår till minst 1,52 gånger prisbasbeloppet men inte överstiger 1,529 gånger prisbasbeloppet skall beräkningsunderlaget räknas upp till 2,17 gånger prisbasbeloppet.

För den som är gift och vars beräkningsunderlag enligt 4 § är lika med 1,354 gånger prisbasbeloppet skall beräkningsunderlaget räknas upp till 1,935 gånger prisbasbeloppet.

13 § För den som är ogift och vars beräkningsunderlag enligt 4 § överstiger 1,529 gånger prisbasbeloppet men inte 3,093 gånger prisbasbeloppet skall beräkningsunderlaget intill 1,529 gånger prisbasbeloppet räknas upp

till 2,17 gånger prisbasbeloppet. Den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,529 gånger prisbasbeloppet skall multipliceras med 0,59.

För den som är gift och vars beräkningsunderlag enligt 4 § överstiger 1,354 gånger prisbasbeloppet men inte 2,772 gånger prisbasbeloppet skall beräkningsunderlaget intill 1,354 gånger prisbasbeloppet räknas upp till 1,935 gånger prisbasbeloppet. Den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,354 gånger prisbasbeloppet skall multipliceras med 0,59.

14 § Den årliga garantipensionen utgörs av det belopp som återstår sedan beräkningsunderlaget enligt 4 § har räknats upp enligt 11–13 §§ och därefter minskats med sådan tilläggspension, tjänstepension, änkepension, utländsk pension och sådana andra förmåner enligt 4 § 7 som har ingått i beräkningsunderlaget.

15 § För den vars beräkningsunderlag enligt 4 § inte överstiger 0,24 gånger prisbasbeloppet utgörs den årliga garantipensionen av beräkningsunderlaget sedan detta minskats med sådan tilläggspension, tjänstepension, änkepension, utländsk pension och sådana andra förmåner enligt 4 § 7 som har ingått i beräkningsunderlaget. Detsamma gäller om beräkningsunderlaget överstiger 3,093 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift eller 2,772 gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

16 § Partiell garantipension skall utgöra en så stor andel av garantipension beräknad enligt 14 eller 15 § vid helt uttag som svarar mot den andel med vilken uttag görs.

3 kap. Försäkringstid för den som är född år 1938 eller senare

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller endast den som är född år 1938 eller senare.

4 §² Vid beräkning av försäkringstid för garantipension för en person som enligt 2 kap. 4 § socialförsäkringslagen (1999:799) anses bosatt i Sverige även under vistelse utomlands skall bortses från tid för vilken den utsände, vid bosättning i Sverige, har rätt till sådan pension från det andra landet som inte enligt 4 kap. 3 § skall ligga till grund för beräkning av garantipension.

4 kap. Uttag och beräkning av garantipension för den som är född år 1938 eller senare

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller endast den som är född år 1938 eller senare.

5 kap.

3 §³ Garantipension skall minskas enligt 4 §, om den pensionsberättigade har uppburit livränta som anges där. Sådan minskning skall dock inte göras

² Senaste lydelse av tidigare 2 kap. 4 § 1999:804.

³ Tidigare 4 kap. 3 § upphävd genom 1999:804.

för den som är född år 1937 eller tidigare, om samordning skall göras enligt 12 kap. 10 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

SFS 2000:798

6 kap.

2 § Ett beslut om garantipension för en viss tid för den som är född år 1937 eller tidigare skall ändras av allmän försäkringskassa, om det föranleds av en ändring som gjorts beträffande den pension eller de belopp för samma tid som ingått i beräkningsunderlaget enligt 2 kap. 4 §.

Ett beslut om garantipension för en viss tid för den som är född år 1938 eller senare skall ändras av allmän försäkringskassa, om det föranleds av en ändring som gjorts beträffande den ålderspension, efterlevandepension eller förtidspension för samma tid som legat till grund för beräkning av garantipensionen.

4 § Den som uppbär eller har rätt till pension enligt denna lag är skyldig att till den allmänna försäkringskassan lämna sådana uppgifter som anges i 5–7 §§.

5 § Den som uppbär ålders-, efterlevande- eller förtidspension enligt utländsk lagstiftning skall lämna uppgift om den pensionens storlek. Om sådan pension är tidsbegränsad, skall detta anges.

En uppgift enligt första stycket skall lämnas vid ansökan om garantipension. Den som är född år 1937 eller tidigare och som vid utgången av år 2002 uppbär folkpension i form av ålderspension skall lämna en sådan uppgift senast vid den tidpunkt som regeringen föreskriver.

Upphör, tillkommer eller ändras på annat sätt en pension som avses i första stycket efter det att en uppgift om sådan pension har lämnats, skall en ny uppgift lämnas. Detta skall ske inom fjorton dagar efter det att pensionstagaren fick kännedom om förändringen.

6 § Den som är född år 1937 eller tidigare och som uppbär sådan tjänstepension som avses i 2 kap. 6 § skall varje år, senast vid den tidpunkt som regeringen föreskriver, lämna uppgift om tjänstepensionens storlek för december månad. Om tjänstepensionsbeloppet för december inte är känt när uppgiften skall lämnas, skall det i stället anges vad tjänstepensionen med hänsyn till den senaste utbetalningen och övriga omständigheter kan beräknas komma att uppgå till för nämnda månad.

Upphör eller tillkommer en tjänstepension efter att en uppgift har lämnats enligt första stycket, skall en ny uppgift lämnas. Detsamma gäller om en tjänstepension ändras på grund av att beräkning görs efter en annan beräkningsgrund. Uppgiften skall i dessa fall avse pensionens årliga belopp. Den nya uppgiften skall lämnas inom fjorton dagar efter det att pensionstagaren fick kännedom om förändringen.

7 § Förändras civilståndet eller annat sådant förhållande som anges i 1 kap. 4 § för den som är bosatt utomlands, skall han eller hon lämna uppgift om detta inom fjorton dagar efter det att förändringen inträffade.

3. För den som har rätt att enligt 3 kap. 3 § som försäkringstid för garantipension tillgodoräknas viss bosättningstid från sitt tidigare hemland och som har beviljats uppehållstillstånd före den 1 januari 2001 skall beräkningen av försäkringstid ske enligt bestämmelserna om bosättningstid i 5 kap. 7 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i dess lydelse före den 1 januari 2001.

4. Bestämmelserna i 3 kap. 6 § skall gälla även i fråga om beräkning av försäkringstid för garantipension för en kvinna som är född något av åren 1938–1944 och som med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring uppburit folkpension i form av änkepension.

1. Bestämmelserna i 6 kap. 4–7 §§ träder i kraft den 1 december 2002. Övriga bestämmelser i denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

2. Garantipension enligt 2 kap. utges även till den som inte är berättigad till folkpension i form av ålderspension före utgången av år 2002, om han eller hon före den tidpunkten har tillgodoräknats bosättningstid i Sverige och senare uppfyller kravet om minst tio års bosättning här enligt punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1277) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring i deras lydelse före den 1 januari 2003.

3. Vid beräkning av garantipension enligt 2 kap. skall beaktas även bosättningstid för tid efter utgången av år 2002, som den pensionsberättigade skulle ha tillgodoräknats, om bestämmelserna i punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1277) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring fortfarande hade gällt.

4. Den som vid utgången av år 2002 får ålderspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och som har rätt till garantipension enligt 2 kap. har rätt till utbetalning av sådan pension utan ansökan.

5. En pensionsberättigad som vid utgången av år 2002 får bosättningsbaserad folkpension i form av ålderspension utbetald till utlandet skall utan hinder av bestämmelserna i socialförsäkringslagen (1999:799) ha rätt att få utbetalningen av garantipensionen gjord till utlandet och beräknad på samma sätt som skulle ha gjorts vid bosättning i Sverige.

6. I beräkningsunderlaget enligt 2 kap. 4 § skall inte ingå sådan utländsk pension som den pensionsberättigade har börjat uppbära före utgången av år 2002, om han eller hon då inte var skattskyldig för pensionen i Sverige.

På regeringens vägnar

INGELA THALÉN

Marianne Jenryd
(Socialdepartementet)